

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА МАРКЕТИНГУ ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ФІНАНСІВ**

**СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНИМ ТА
ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИМ БІЗНЕСОМ**

МАТЕРІАЛИ

**XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти і молодих вчених
26 вересня 2024 р.**

Рекомендовано до друку
вченою радою ННІ
Маріупольського державного
університету
(протокол № 3 від 25.10.2024 р.)

Київ 2024

УДК 338.48:658(043)

ББК 65.43

Сучасні технології управління туристичним та готельно-ресторанним бізнесом:
Матеріали XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і
молодих вчених 26 вересня 2024 р. – Укл.: Балабаниць А.В., Горбашеська М.А., Горюнова
К.А., Рібейро Рамос О.О., та інш.; за заг. редакцією д.е.н., професора Балабаниць А.В., Київ:
МДУ, 2024. – 142 с.

Сфера туризму та готельно-ресторанного бізнесу є однією з найбільш динамічних галузей сучасної економіки, що зазнає постійних змін через технологічний прогрес, глобалізацію та зміну поведінкових моделей споживачів. Матеріали конференції, що висвітлюють нові підходи до управління, використання інноваційних технологій, впровадження стійких практик, є актуальними як для наукової спільноти, так і для практиків галузі.

На конференції розглянуто актуальні питання державного регулювання та інтеграції України до світового простору в галузі туризму. Розкрито актуальні проблеми менеджменту та маркетингу, планування та прогнозування діяльності підприємств туристичного та готельно-ресторанного бізнесу. Проаналізовано науковий базис новітніх технологій в галузі туризму.

У збірнику тез висвітлюються погляди науковців, аспірантів, слухачів магістратури, представників підприємницьких структур на актуальні проблеми розвитку туристичної та готельно-ресторанної сфери України і світу.

© Автори текстів, 2024 р.

© МДУ, 2024 р.

Література:

1. UNWTO (Всесвітня туристична організація). Офіційний сайт: <https://www.unwto.org/sustainable-development>
2. UNWTO. "Climate Action in the Tourism Sector: An Overview of Methodologies and Tools to Measure Greenhouse Gas Emissions". Мадрид: UNWTO, 2023. URL: <https://www.unwto.org/publication/climate-action-in-the-tourism-sector>
3. UNWTO. "Sustainable Tourism Observatories are Transforming the Sector". Мадрид: UNWTO, 2023. URL: <https://www.unwto.org/news/sustainable-tourism-observatories-are-transforming-the-sector>
4. UNWTO. "Global Tourism Plastics Initiative: Towards Circular Economy". Мадрид: UNWTO, 2023. URL: <https://www.unwto.org/global-tourism-plastics-initiative>

ТОКАРЕВА В.І.,

д.н. з держ. упр., професор, професор кафедри маркетингу та туризму

Маріупольського державного університету, м.Київ

РЕКРЕОЛОГІЯ ЯК НАУКА: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Рекреологія — це відносно молода галузь науки, що досліджує питання відновлення фізичних та психічних ресурсів людини через різні форми відпочинку, реабілітації та відновлення. Вона поєднує в собі елементи фізіології, психології, соціології та економіки, а також має значний вплив на розвиток туристичної індустрії та оздоровчих практик.

Рекреологія як наука з'явилася у відповідь на зростаючу потребу в збереженні та покращенні здоров'я населення через активне використання природних ресурсів, медичних послуг та спортивних програм. Основними об'єктами дослідження рекреології є різноманітні види відпочинку, від спортивного та оздоровчого туризму до лікувальних та реабілітаційних програм.

Сучасні дослідження в галузі рекреології зосереджені на вивченні впливу різних форм відпочинку на фізичне і психічне здоров'я людини. Наприклад, за даними останніх досліджень, проведених у країнах Європи, рекреаційні програми, що включають активний відпочинок на природі, мають позитивний вплив на зниження рівня стресу та покращення загального самопочуття. Відпочинок у природних умовах дозволяє знижувати рівень тривожності та депресії, підвищує стійкість до стресових ситуацій і сприяє загальному оздоровленню. Рекреологія в європейських країнах активно розвивається, враховуючи підвищений попит на відновлення здоров'я через екологічно чисті та природні ресурси. Зокрема, у країнах Північної Європи, таких як Фінляндія та Швеція, розвиваються рекреаційні програми, що базуються на принципах "зеленої терапії", що включає активний туризм у лісах та національних парках, використання природних водойм і мінімалістичних оздоровчих практик для зниження стресу та покращення психофізичного стану. У Західній Європі акцент робиться на інтеграції рекреаційної інфраструктури з національною політикою охорони здоров'я. Наприклад, у Німеччині та Франції функціонують спеціальні санаторії та рекреаційні центри, які активно використовують природні лікувальні фактори (мінеральні джерела, термальні води) для реабілітації населення. Також ці країни інвестують у розвиток велосипедних та пішохідних маршрутів, що стимулюють активний відпочинок як частину загальної рекреаційної культури.

Рекреологія активно досліджує роль активного туризму, зокрема пішохідного туризму, велоподорожей та альпінізму, у підтримці здорового способу життя. Фізичні навантаження в умовах природного середовища позитивно впливають на роботу серцево-судинної системи, підвищують витривалість та загальний тонус організму.

У свою чергу, психологічний ефект від перебування на природі, вищезгаданий "ефект зеленої терапії", є потужним засобом відновлення внутрішньої гармонії.

Рекреологія — це наука, яка вивчає процеси рекреації, відновлення фізичних і психологічних сил людини в контексті природно-кліматичних умов, а також соціокультурних,

економічних і медичних чинників. З розвитком урбанізації та зростанням соціально-психологічних навантажень на людину, роль рекреації у житті сучасної людини стала ключовою.

Рекреологія як наука вивчає широке коло питань, пов'язаних з організацією відпочинку, оздоровленням, відновленням працездатності та гармонізації психоемоційного стану людини. Вона охоплює різні аспекти організації відпочинку, від аналізу природних ресурсів до формування рекреаційної інфраструктури, що включає курорти, санаторії, туристичні бази та екотуристичні об'єкти.

У сучасних умовах, коли темп життя прискорюється, а стресові фактори набувають все більшого значення, наукові дослідження в галузі рекреології набувають ще більшої актуальності. Рекреологія спрямована на пошук оптимальних способів відновлення фізичного і психічного здоров'я, що сприяє підвищенню якості життя. Зокрема, все більшу увагу привертають такі напрями, як зелений туризм, екологічна рекреація, санаторно-курортне лікування, а також розвиток урбаністичних зон відпочинку.

Основні напрями досліджень у сучасній рекреології:

– Природні ресурси як основа рекреаційної діяльності. Науковці досліджують потенціал природних ресурсів для створення рекреаційних зон, використовуючи природні парки, озера, гори та інші ландшафтні елементи як базу для відновлення здоров'я.

– Соціально-економічний аспект рекреології. Сучасні публікації також підкреслюють важливість економічного планування в розвитку рекреаційних зон та інфраструктури, включаючи санаторії та туристичні курорти.

– Медико-реабілітаційна функція рекреації. Вчені звертають увагу на лікувальні властивості рекреаційних заходів для фізичного та психічного здоров'я, особливо під час посттравматичної реабілітації.

Отже, рекреологія як наука має важливе значення для розвитку сучасного суспільства, сприяючи збереженню та покращенню здоров'я людей, зміцненню соціальних зв'язків та економічному розвитку регіонів. Дослідження в цій галузі дозволяють не лише зрозуміти механізми відновлення людських ресурсів, але й ефективніше управляти природними та економічними ресурсами для досягнення стійкого розвитку.

З розвитком цифрових технологій, наукові підходи до організації відпочинку та рекреації змінюються. Наука інтегрує такі інновації, як використання датчиків для моніторингу фізичного стану під час відпочинку, створення віртуальних туристичних маршрутів, а також інтерактивних платформ для пошуку та організації рекреаційних подорожей. Рекреологія розширюється на нові сфери, такі як цифрова рекреація, інноваційний туризм та терапевтичні види відпочинку.

Література:

1. Гродзинська Н. О., Нездоймінов С. Г., Гусева О. А., Замкова М. О. Основи рекреології. Навчальний посібник. — Київ: КНУБА, 2020. — 250 с.
2. Писаревський І. М., Рябев А. А., Даниленко О. О. Рекреологія: Конспект лекцій для студентів 2 курсу. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. — 134 с. URL: core.ac.uk.
3. Білан Л. М. Рекреаційна екологія в Україні. Науковий вісник Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського, 2019. — С. 65-72.